

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3670/2529

นางวิมา ไกรพิรพรรณโจทก์ นายชัยรัตน์ อัมประเสริฐจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1536, ป.พ.พ. มาตรา 1457, ป.พ.พ. มาตรา 1546, ป.พ.พ. มาตรา 1547

ย่อ / หลักกฎหมาย

บทบัญญัติมาตรา 1536 ซึ่งบัญญัติว่า เด็กเกิดแต่หญิงขณะเป็นภริยาชายหรือภายในสามร้อยสิบวันนับแต่วันที่มีการสมรสสิ้นสุดลง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นสามีหรือเคยเป็นสามี หมายถึงเด็กที่เกิดจากหญิงขณะที่เป็นภริยาชายโดยชายหญิงได้จดทะเบียนสมรสกันแล้ว จึงให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า เด็กนั้นเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นสามีหรือเคยเป็นสามีในกรณีที่เด็กเกิดภายในสามร้อยสิบวันนับแต่การสมรสของชายหญิงที่จดทะเบียนสมรสได้สิ้นสุดลงตามกฎหมาย

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์อยู่กินกับจำเลยฉันทามีภริยา โจทก์ให้กำเนิดบุตรหญิง ๑ คนชื่อเด็กหญิงเปิ้ลหรือเพทาย อัมประเสริฐ ต่อมาโจทก์จำเลยทะเลาะกัน ตกลงเลิกอยู่กินด้วยกัน และแยกกันอยู่ แล้วจำเลยพรากเด็กหญิงเปิ้ลหรือเพทายไปจากโจทก์ ขอให้บังคับจำเลยส่งเด็กหญิงเปิ้ลหรือเพทายบุตรผู้เยาว์ให้แก่โจทก์ จำเลยให้การว่า จำเลยอยู่กินกับโจทก์ฉันทามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส เด็กหญิงเปิ้ลหรือเพทายเป็นบุตรของจำเลยที่เกิดกับโจทก์ โจทก์มีประพฤติดีไม่ดี ขาดความเมตตาต่อบุตร ไม่สมควรอุปการะเลี้ยงดูบุตร ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นเห็นว่า คำให้การของจำเลยไม่มีประเด็นให้สงสัยพยานโจทก์ จำเลย นัดฟังคำพิพากษา แล้วพิพากษาให้จำเลยส่งเด็กหญิงเปิ้ลหรือเพทายอัมประเสริฐ ผู้เยาว์แก่โจทก์ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดีเด็กและเยาวชนพิพากษายืน จำเลยฎีกาว่า เด็กหญิงเปิ้ลหรือเพทาย อัมประเสริฐ เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลยตามข้อสันนิษฐานของบทบัญญัติ มาตรา ๑๕๓๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ โดยโจทก์จำเลยต่างก็มีอำนาจปกครองเด็กหญิงเปิ้ลหรือเพทาย อัมประเสริฐ และตามพฤติการณ์จำเลยสมควรเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองและเลี้ยงดูเด็กหญิงเปิ้ลหรือเพทาย อัมประเสริฐ ศาลฎีกาแผนกคดีเด็กและเยาวชนวินิจฉัยว่า โจทก์จำเลยอยู่กินเป็นสามีภริยากันโดยไม่จดทะเบียนสมรส มาตรา ๑๕๔๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ บัญญัติว่า การสมรสตามประมวลกฎหมายนี้จะมีได้เฉพาะเมื่อได้จดทะเบียนแล้ว มาตรา ๑๕๔๖ บัญญัติว่า เด็กเกิดจากหญิงที่มิได้มีการสมรสกับชายให้ถือว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของหญิงนั้น และมาตรา ๑๕๔๗ บัญญัติว่าเด็กเกิดจากบิดามารดาที่มิได้สมรสกัน จะเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายต่อเมื่อบิดามารดาได้สมรสกันในภายหลัง หรือบิดาได้จดทะเบียนว่าเป็นบุตรหรือศาลพิพากษาว่าเป็นบุตร ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา ๑๕๓๖ ซึ่งบัญญัติว่า เด็กเกิดแต่หญิงขณะเป็นภริยาชายหรือภายในสามร้อยสิบวันนับแต่วันที่มีการสมรสสิ้นสุดลงให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นสามีหรือเคยเป็นสามี หมายถึงเด็กที่เกิดจากหญิงขณะที่เป็นภริยาชายโดยชายหญิงได้จดทะเบียนสมรสกันแล้ว จึงให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า เด็กนั้นเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นสามีหรือเคยเป็นสามีในกรณีที่เด็กเกิดภายในสามร้อยสิบวันนับแต่การสมรสของชายหญิงที่จดทะเบียนสมรสได้สิ้นสุดลง

ตามกฎหมาย เมื่อโจทก์จำเลยได้จดทะเบียนสมรสกันตามกฎหมาย จึงไม่เข้าข้อสันนิษฐานว่า เด็กหญิงเปิ้ลหรือเพทาย อัมประเสริฐ เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของจำเลย เด็กหญิงเปิ้ลหรือเพทาย อัมประเสริฐ จึงเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของโจทก์แต่ฝ่ายเดียวตามมาตรา ๑๕๔๖ และ อยู่ในอำนาจปกครองของโจทก์ตามมาตรา ๑๕๖๖ วรรคท้าย โจทก์เป็นผู้ใช้อำนาจปกครอง เด็กหญิงเปิ้ลหรือเพทาย อัมประเสริฐ มีสิทธิเรียกเด็กหญิงเปิ้ลหรือเพทาย อัมประเสริฐ บุตร ชอบด้วยกฎหมายของโจทก์จากจำเลยซึ่งไม่มีสิทธิที่จะกักเด็กหญิงเปิ้ลหรือเพทาย อัมประเสริฐไว้ ได้ ศาลอุทธรณ์พิพากษาชอบแล้ว ฎีกาจำเลยฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

อภินัย ปุชปาคม · ประการ กาญจนศุณย์ · ยรรยง อิทธิพงษ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3670/2529>